

Natur og VE

Lasse Jesper Bering Pedersen
Klima- og Enerkipolitisk seniorrådgiver

Danmarks
Naturfredningsforening

Klima: Omstillingen går for langsomt

IPCC:

- udledninger skal toppe senest i 2025 og halveres i 2030

UNEP, emission gap rapport, okt 2022

- Vi er på vej mod 2,8 grader inden 2100

Biodiversitet: Vi skal handle nu

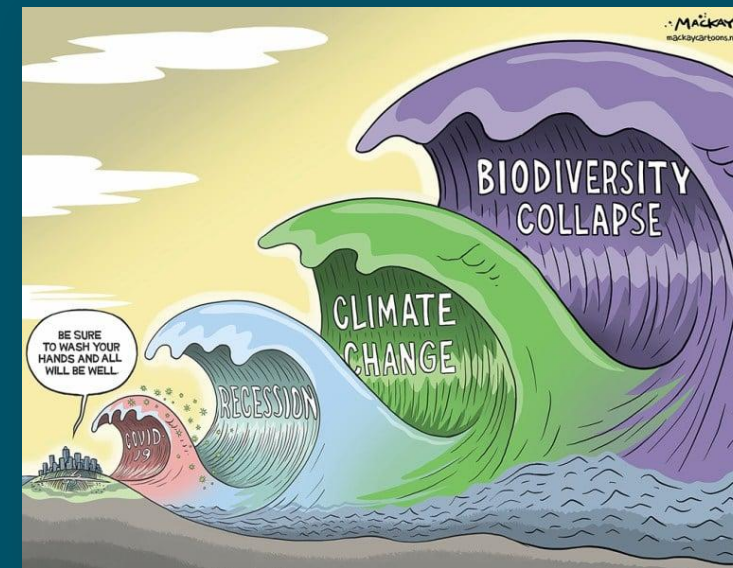
IPBES 2019

- 75 procent af alle økosystemer på land er blevet nedbrudt af menneskelig aktivitet.
- 66 procent af alle økosystemer på havet er under pres af menneskelig aktivitet
- > 40 pct af insekterne er kritisk truede. I nogle områder mister vi op mod 10 pct af alle arter årligt.
- Great Barrier Reef væk inden 2030
- **Vi mister mellem 27 og 270 arter om dagen!**

Biodiversitetsrådets første rapport (29/11/2022): *"Den danske naturbeskyttelse er i praksis mange steder så ringe, at det formegentlig slet ikke kan betragtes som naturbeskyttelse"*

Kriserne skal løses sammen!

Husk det nu! ←→

Fælles rapport fra IPCC & IPBES 2019

- Kriserne bliver for ofte håndteret uafhængigt af hinanden
- **Indsatsen for at standse klimaforandringerne forsømmer alt for ofte det sammenkoblede spørgsmål om tab af biodiversitet**
- Bevarelse af biodiversitet er afgørende for afbødning af klimaændringer

Falsk modsætning! ←→

Hvad er vigtigst at redde? Naturen eller klimaet?

Igen og igen sætter dyr som den ydmyge edderfugl en stopper for store grønne energiprojekter.

Foto: Johnny Madsen / Biofoto / Ritzau Scanpix

Behov: hvor langt er vi?

- Der er truffet politiske aftaler som gør at DK opfylder sit klimamål på elproduktionssiden før 2030
- Fra 2030 vil vi eksportere store mængder VE

Vi bør gå fra at snakke
kvantitet til at snakke kvalitet.

Areal: Er der plads nok?

- Der er rigeligt med plads
- Også uden at gå på kompromis med naturbeskyttelsen

Selvfølgelig vil der være steder der ikke er egnede til VE anlæg, men det er ikke det samme som, at der er noget galt med lovgivningen, herunder naturbeskyttelse.

20 GW Sol: Er der plads nok?

- ENS anslår at målene fra juni 2022 (DKM II) vil kræve at omtrent 0,9 procent af landbrugsarealet vil skulle dækkes af solceller i fremtiden for at nå målet i DKMII.

8,2 GW Landvind: Er der plads nok?

- ENS anslår at målene fra juni 2022 (DKM II) vedr. landvind ville kræve et areal svarende til 1,2 procent af landbrugsarealet.
- ENS' landvind potentialemodel (2018) fastslår i øvrigt et potentiale på 14,4 GW indenfor de nuværende rammer (naturbeskyttelse, afstand til naboer, infrastruktur, militær, kirker mv.)

Der er plads nok
indenfor de nuværende
rammer og
naturbeskyttelsen

Solceller og natur

- Primært et spørgsmål om udsigt. DN bekymrer sig ikke om udsigt.
- Primære udfordring er hegning.
- Mange gode muligheder for at skabe bedre natur:
  - Kan fungere som trædesten og lommer for flora og fauna
  - Kan anvendes til at beskytte det grundvandet,
  - Kan også fungere sammen med klimasikring,
  - (Kan bidrage til og muliggøre udtagning af lavbundslande),

Vindmøller og natur

- Udfordringer i forhold til fugle og flagermus
- Færre muligheder for at skabe bedre natur = fokus på god planlægning:
  - Bør først og fremmest stå i det åbne land – væk fra lederuter, fugletræk
  - Grundig forundersøgelse
  - Passende afværgeforanstaltninger
- Idéer til natur og biodiversitetsfremmende tiltag ifm. opførelse af vindmøller efterspørges!?

Sol-synergier – Multifunktionel arealanvendelse

Rummer muligheder for synergier med beskyttelse af grundvandet, udtag af lavbundsjord og natur og friluftsliv.

- Natur
  - Energi og grundvandsparker
  - (Udtagning af lavbundsjord)
  - Klimasikring
  - Friluftsliv
-
- men vi er ikke glade for får., og skeptiske ift. "agrovoltics"

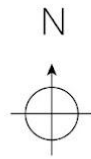

Solcelleparken VIUF, Vejle/Kolding kommune

---

251 MW | 218 (347) HA | Better Energy

- Friholdelse af ca. 129 ud af 347 hektar til lokale initiativer
- Fritlæggelse vandløb
- Etablering stisystem og løberuter og fodgængertunnel
- Etablering af ladestation
- Etablering af shelters og borde-bænke områder
- Friholdelse af mere end 30.000 m² til vådområder – blandt andet nye levesteder til løvfrøen
- Friholdelse af mere end 641.000 m² til to grønne korridorer igennem området
- NOTE:BE køber deres arealer

to Vejle

Viuf

Håstrup

to Kolding

- Protected Habitats
- Green Corridors
- Grove
- Re-opened Stream
- Piped Watercourse
- Groundwater
- Wetlands
- Public Path
- Boardwalk
- Recreational Area
- Pedestrian Tunnel
- Solar Panels
- Charging Station
- Project Area

PRINCIPAFTALE OM ETABLERING AF

grøn elproduktion i sameksistens med naturen

Udarbejdet af Danmarks Naturfredningsforening og Better Energy

Når landbaserede VE-anlæg placeres gennemtænkt og drives miljøvenligt kan de fungere som trædesten og lommer for den biodiversitet, der i forvejen er presset i det danske landskab. Det er vores fælles ambition at udvikle ny vedvarende energi og samtidig forbedre forholdene for den danske natur.

Verden står overfor både en biodiversitets- og klimakrise. Dyrearter, habitater og hele økosystemer er under pres samtidig med globale temperaturer fortsat stiger med uset hast. Når vedvarende energiproduktion (VE) planlægges på land, bør Danmarks natur- og miljøforpligtelser, heriblandt EU's biodiversitetsstrategi for 2030, derfor indtænkes fra begyndelsen. Jo før naturhensyn indtænkes, desto større er potentialet for at VE-projekterne kan bidrage til at løse begge kriser samtidig.

Solcellepark Vejling ved Ramme

---

50 MW | 91 HA | Skovgård Energy

- DN indgår samarbejdsaftale med Skovgård Energy, og:
- Genskaber 16 såkaldte dødishuller, flere vil indgå i forskningsprojekter
- Kun levende hegn
- Tracking system
- Madpakkenatur
- Forvaltningsplan m. fokus på biodiv.
- Friluftsliv

- NOTE: Nyt partnerskab på vej om Klimapark Nees + Baseline + 5-6 rækker

Slip haven fri!

Gamle træer

Gamle, hule, sprækkede træer er værdifulde levesteder for et væld af arter, og derfor er det vigtigt at passe på dem og lade dem stå i haven. Hvis du har et træ, som du bliver nødt til at fælde, så lad det ligge i haven, evt. skåret op og lagt forskellige steder i haven.

Grenbunke

Gamle grene, blade og kviste der får lov at ligge uforstyrret i haven som bunker eller som kvashegn, skaber læ, føde og levesteder til gavn for mange forskellige dyr og svampe.

Mange slags blomster

Med forskellige slags blomster, som blomstrer fra tidlig forår til sent efterår, fx i græsplænen, i blomsterbede eller som blomstereng, kan du bl.a. hjælpe sommerfuglene og de vilde bier med nektar og pollen.

Buske

Forskellige slags hjemmehørende buske og krat, giver gode muligheder for læ, skygge, beskyttelse og føde til havens dyr.

Døde træer

Liggende eller stående døde træer der får lov at blive nedbrudt på naturlig vis, er vigtige for mange arter som for eksempel svampe, insekter og fugle.

Sten

Stenbunker, stendiger og stengærde placeret sydvendt og solrigt, er både gode skjulesteder og opvarmningsområder for bl.a. vilde bier, sommerfugle og krybdyr.

Jordvold

En sydvendt vold eller skråning i haven - gerne med bare og sandede områder - giver gode betingelser for bl.a. sommerfugle og vilde plantearter, og boliger til vilde bier.

Varmt og tørt område

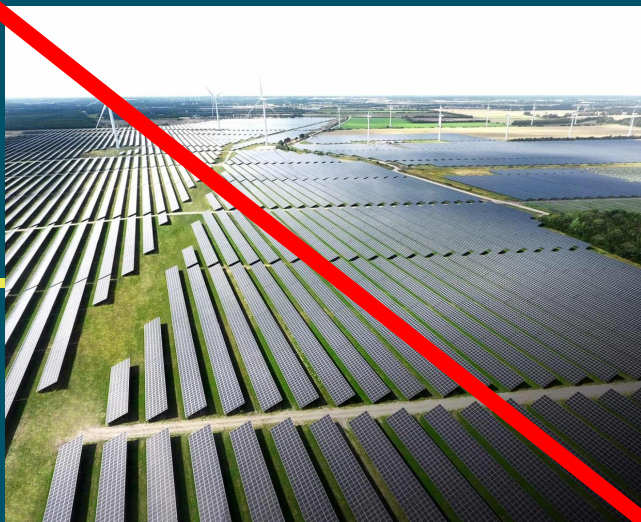
Skab et varmt, tørt og lysåbent sted i haven, hvor solen kan bage direkte på jorden. Her trives dyr og planter, som har brug for lys og varme, f.eks. firben og Liden Klokke.

Bolig til dyr

Vil du hjælpe havens dyr, kan det være en god ide at sætte redekasser op til forskellige fuglearter, lave et insekthotel eller bygge et bi-hotel til de vilde bier.

Dialog

- Tidlig og reel inddragelse
- Tal med ikke ned til borgerne
- Mød dem før I går i gang
- Og hav mere fokus på win-win

Tak for jeres opmærksomhed

Danmarks
Naturfredningsforening